

[Svend Haugaard.]

vendige smørelse for at få momsen som helhed til at glide ned hos SF-vælgerne og er altså et led i aftalen herom.

Lovforslaget virker temmelig ulogisk og vil give meget besværlig administration. Brød, kartofler, grønsager, kød, mel, margarine og alle andre fødevarer skal have momsforhøjelse; alene for mejeriprodukter vil man godtgøre afgiften. Hvor er logikken heri? Ja, man kan forstå det, hvis kravet er tænkt som et led i en SF-landbrugsstøtte, men det er vel ikke tilfældet, og hvis det alligevel skulle være det, var det nok muligt at finde mere praktiske former derfor.

Det er klart, at merværdiafgiften var en slem kamel at få ned, men når man nu endelig tog den, hvorfor så ikke hellere give kompensation også for forhøjelsen på mejeriprodukter gennem forøgede sociale ydelser i stedet for den vældige ekstra administration? Lovforslaget overholder ikke det, der har ligget som en forudsætning i alle merværdiafgiftsforhandlingerne, nemlig at afgiften skal virke neutralt over for forbruget. Mejeriprodukter er sunde og gode, det er rigtigt; men grønt og frugt er da heller ikke at foragte, og i det hele taget er meningen med lovforslaget jo ikke at ændre forbrugsvaner, og det bliver derfor meningsløst. Der bliver i hvert tilfælde ikke anden mening tilbage end køb af lidt partipolitisk aflad for begåede forseelser over for vælgerne. Man har vel næppe, da aftalen om ordningen blev truffet, klart forestillet sig, hvilke besværligheder der kunne være forbundet med at refundere moms på netop mejeriprodukter, hvor hjemmemarkedsordningen regner med fedtenheder og momsen som i alle andre tilfælde beregnes efter detailprisen. Men en aftale er en aftale, og kan det ikke klares på anden måde, må man hugge en hæl og skære en tå og så se at få skoen til at passe. Da det ikke er så godt at lade den fede ost falde og den magre stige — det ville jo være lidt for usocialistisk — foreslår man en temmelig kinesisk ordning, hvor man på grundlag af beregninger af det gennemsnitlige detailpristal for hvert enkelt produkt og den dertil svarende moms yder tilskud til engrosledet på 10/11 af den beregnede merværdiafgift for det pågældende produkt — det bliver vældig let at finde ud af — altså hvis det pågældende

produkt er så heldigt at ligge inden for den gruppe af mejeriprodukter, der får tilskud, hvad f. eks. mælk til margarine ikke er. Ekstra administration er beregnet til 250.000-300.000 kr.; det må siges at være et meget vægtigt SF-bidrag til en forenkling af administrationen.

Det radikale venstre er afgjort indstillet på at give kompensation til de dårligst stillede for den merværdiafgift, som flertallet uden os har vedtaget; men det må da ske ved en forøgelse af de bestående tilskud og sociale ydelser og ikke ved denne knudrede og upraktiske form. Vi vil derfor ikke kunne stemme for lovforslaget.

Lovforslaget om afsætning af frugt- og gartneriprodukter, der med en tilføjelse af ekstra 2 mill. kr. fortsætter de hidtidige regler, kan vi anbefale. Vi vil dog gerne i et udvalg se lidt nærmere på spørgsmålet om en kvalitetskontrol, og påstanden om, at denne kontrol holder visse kvaliteter borte fra markedet. Men som helhed har loven haft en god virkning, og der er fortsat stort behov for lån til rationalisering og tilskud til salg fremstød.

Antonsen: Ja, der er jo alt for lidt tid til behandlingen af disse lovforslag, og det medfører, at der ikke er nogen væsentlige chancer for ændringer. Vi må så til gengæld her ved første behandling, hvor det er principperne, der skal diskuteres, kunne tillade os at komme med nogle bemærkninger om de principper, vi hellere så anvendt end dem, som de foreliggende lovforslag bygger på.

Må jeg først erindre om, at det for os at se er helt givet, at en fornuftig løsning på landbrugets problemer ikke er mulig i øjeblikket, da vi har de snævre grænser for landbrugets tilpasning på grund af den tekniske udvikling og på grund af markedsforholdene. De love, vi gennemførte om landbrugsejendomme, giver ikke de nødvendige muligheder, og noget af det væsentligste for os er snarest at få udvidet adgangen til sammenlægning. Vi gik som bekendt ind for fri sammenlægning af landbrugsejendomme, og vi vil opfordre til, at disse bestemmelser snarest tages op til revision.

Man kan så diskutere målsætning for den landbrugsstøttepolitik, man vil føre, og så vidt jeg kan se, er den væsentligste mål-